

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

4 березня 2016 року

м. Полтава

№ 01/29-рш

Справа №01-07-50/05-2016

**Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції**

Адміністративна колегія Полтавського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – територіальне відділення), розглянувши матеріали справи №01-07-50/05-2016, розпочатої за ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку виконавчого комітету Гребінківської міської ради (ідентифікаційний код - 04057406,) та подання з попередніми висновками у справі Першого відділу досліджень і розслідувань,

ВСТАНОВИЛА:

Розпорядженням адміністративної колегії Полтавського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – територіальне відділення) від 09.02.2016р. №01/05-р розпочато провадження по справі №01-07-50/05-2016 за ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку виконавчого комітету Гребінківської міської ради, передбаченого пунктом 7 статті 50 Закону України “Про захист економічної конкуренції” - заборонених згідно із статтею 17 Закону України “Про захист економічної конкуренції”.

Підставою для початку розгляду справи є звернення Управління житлово-комунального господарства Полтавської обласної державної адміністрації (вх. від 16.12.2015р. №01/87) щодо застосування Відокремленим підрозділом «Локомотивне Депо Гребінка» Регіональної філії «Південна залізниця» тарифів на послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води, встановлених для ОКВПТГ «Лубнитеплоенерго».

В ході розгляду справи, збору та аналізу доказів територіальним відділенням встановлено наступне.

За інформацією Регіональної філії «Південна залізниця» (далі – РФ «Південна залізниця») Публічного акціонерного товариства «Укрзалізниця» (далі – ПАТ «Укрзалізниця») (лист від 28.12.2015р. №н-14-1/51) послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води надаються населенню м. Гребінка Відокремленим підрозділом «Локомотивне Депо Гребінка» (далі – ВП «Локомотивне Депо Гребінка») РФ «Південна залізниця», що діє на підставі Положення про ВП «Локомотивне Депо Гребінка» РФ «Південна залізниця» ПАТ «Українська залізниця».

Починаючи з 1987р. та до початку опалювального сезону 2015-2016р.р. послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води надавались виробничою

паросиловою котельнею ВП «Локомотивне Депо Гребінка» мешканцям житлових будинків по вул. Крупській, 4, 8а (кв.2), 16, 16а, 18, 28б, м. Гребінка.

З 16.10.2015р. по січень 2016р. послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води надавались населенню м. Гребінка двома котельнями ВП «Локомотивне Депо Гребінка»:

- по житловим будинкам по вул. Крупській, 16, 16а, 18, 28б, м. Гребінка, - транспортальною модульною котельнею, введеною у експлуатацію 13.10.2015р.;
- по житловим будинкам по вул. Крупській, 4, 8а (кв.2) – виробничою паросиловою котельнею.

За даними РФ «Південна залізниця» кількість споживачів послуги з централізованого опалення становила – 302 абоненти, кількість споживачів послуги з централізованого постачання гарячої води становила 266 абонентів станом на 01.12.2015р.

Рішенням 5-ї сесії VI скликання Гребінківської міської ради від 08.09.2011р. «Про визначення локомотивного депо Гребінка Південної залізниці виконавцем послуг з автономного постачання теплової енергії, гарячої води жилих будинків» ВП «Локомотивне Депо Гребінка» ДП «Південна залізниця» визначено виконавцем послуг з автономного постачання теплової енергії, гарячої води для житлових будинків по вул. Крупської, 4, 8-а, 16, 16-а, 16-б, 18, 28-б у м. Гребінка.

Згідно із рішенням виконавчого комітету Гребінківської міської ради від 30.05.2008р. №388 «Про доповнення до рішення міськвиконкому №566 від 18.08.2006р. «Про визначення виконавців житлово-комунальних послуг» доповнено пункт 1 рішення міськвиконкому №566 від 18.08.2006р. «Про визначення виконавців житлово-комунальних послуг» абзацом 4 такого змісту: Локомотивне депо Гребінка Південної залізниці – з централізованого постачання теплової енергії та гарячої води з застосуванням тарифів, не вищих від діючих по місту.

На вимогу територіального відділення виконавчим комітетом Гребінківської міської ради обґрунтованих пояснень щодо підстав для прийняття вказаного рішення не надано (лист від 09.02.2016р. вих. №99/02-18), мотивуючи тим, що пояснювальна записка до вказаного рішення не збереглася, оскільки термін зберігання вхідних документів встановлений 5 років.

Крім того, листом від 10.09.2015р. вих. №552/02-18, направленим виконавчим комітетом Гребінківської міської ради до ВП «Локомотивне Депо Гребінка», вказано, що розмір тарифів на послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води, встановлених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі - НКРЕКП) від 31.03.2015р. №1171 «Про встановлення тарифів на послуги з централізованого опалення та послуги з централізованого постачання гарячої води, що надаються населенню суб'єктами господарювання» для ОКВПТГ «Лубнитеплоенерго», становить:

- з централізованого опалення: для абонентів житлових будинків з будинковими та квартирними приладами обліку теплової енергії - 751,21 грн./Гкал (з ПДВ); для абонентів житлових будинків без будинкових та квартирних приладів обліку теплової енергії - 20,90 грн./м² за місяць (з ПДВ);

- з централізованого постачання гарячої води: з рушникосушильниками - 47,18 грн. за 1м³(з ПДВ); за відсутності рушникосушильника - 43,84 грн. за 1м³(з ПДВ).

Також, цим листом зазначено врахувати ВП «Локомотивне Депо Гребінка» дані тарифи, встановлені на послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води населенню, що надаються ОКВПТГ «Лубнитеплоенерго», до сформування власних витрат.

Як повідомлено РФ «Південна залізниця» (лист від 22.01.2016р. №н-13/21), з 2010р. по квітень 2015р. ВП «Локомотивне Депо Гребінка» при нарахуванні плати за послуги з централізованого опалення, централізованого постачання гарячої води населенню застосовувало тарифи, встановлені для ОКВПТГ «Лубнитеплоенерго». Також, з жовтня по грудень 2015р. ВП «Локомотивне Депо Гребінка» застосовувало тарифи на послуги з

централізованого опалення та постачання гарячої води для населення м. Гребінка, встановлені постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 31.03.2015р. №1171 «Про встановлення тарифів на послуги з централізованого опалення та послуги з централізованого постачання гарячої води, що надаються населенню суб'єктами господарювання, які є виконавцями цих послуг» для ОКВПТГ «Лубнитеплоенерго».

За поясненнями РФ «Південна залізниця», ВП «Локомотивне Депо Гребінка» у період з січня 2010р. по грудень 2015р. застосовувало тарифи на послуги з централізованого опалення та послуги з централізованого постачання гарячої води для населення м. Гребінка, встановлені для ОКВПТГ «Лубнитеплоенерго», на підставі рішення виконкому Гребінківської міської ради від 30.05.2008р. №388 та листа виконкому Гребінківської міської ради від 10.09.2015р. №552/02-18.

За інформацією виконавчого комітету Гребінківської міської ради (лист від 18.01.2016р. №32/02-18) ВП «Локомотивне Депо Гребінка» із розрахунками тарифів на послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води у період з 2010р. по жовтень 2015р. до Гребінківської міської ради не звертався. Листом від 18.11.2015р. №ТЧ12-01-20/235 ВП «Локомотивне Депо Гребінка» звернувся до Гребінківської міської ради щодо встановлення тарифів на послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води та надано розрахунки тарифів.

Рішенням виконавчого комітету Гребінківської міської ради від 11.12.2015р. №244 «Про встановлення тарифу на послуги централізованого опалення, послуги з централізованого постачання гарячої води, що надаються виробничим підрозділом «Локомотивне депо Гребінка» Регіональної філії «Південна залізниця» ПАТ «Українська залізниця» встановлено тарифи для ВП «Локомотивне Депо Гребінка»:

- на послугу з централізованого опалення для абонентів житлових будинків з будинковими приладами обліку теплової енергії за 1 Гкал – 709,97грн. (з ПДВ);
- на послугу з централізованого постачання гарячої води – 55,14грн. за 1м3(з ПДВ).

За вищевказаними тарифами ВП «Локомотивне Депо Гребінка» проводиться нарахування плати за послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води населенню м. Гребінка починаючи з 01.01.2016р. по даний час.

Отже, фактично, з січня 2010р. по грудень 2015р. ВП «Локомотивне Депо Гребінка» застосовувало економічно-необґрунтовані тарифи на послуги з централізованого опалення та послуги з централізованого постачання гарячої води для населення м. Гребінка.

ВП «Локомотивне Депо Гребінка» діє та має ознаки монопольного становища на ринку централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води в межах діючих мереж м. Гребінка Полтавської області.

Застосування ВП «Локомотивне Депо Гребінка» економічно необґрунтованих тарифів на послуги з централізованого опалення та послуги з централізованого постачання гарячої води для населення з порушенням встановленого законодавством порядку формування тарифу, створило умови, що сприяли для вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку.

Виконавчий комітет Гребінківської міської ради є юридичною особою, свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи серія А00 №122430, дата проведення державної реєстрації -21.05.1997р., № запису про включення відомостей про юридичну особу 15621200000000387.

Місцезнаходження юридичної особи: 37400, Полтавська обл., м. Гребінка, вул. 50 років Жовтня, 35.

Вид діяльності за КВЕД: 84.11- Державне управління загального характеру.

Виконавчий комітет Гребінківської міської ради діє на підставі Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» виконавчий комітет Гребінківської міської ради є органом влади.

Відповідно до статті 7 Закону «Про житлово-комунальні послуги» встановлення цін/тарифів на житлово-комунальні послуги відповідно до закону належить до повноважень органу місцевого самоврядування.

Статтею 31 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» передбачений порядок формування та затвердження цін/тарифів на житлово-комунальні послуги, згідно якого виконавці/виробники здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво житлово-комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів.

Згідно з частиною 3 статті 31 вищезазначеного Закону органи місцевого самоврядування затверджують ціни/тарифи на житлово-комунальні послуги в розмірі економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво.

Механізм формування тарифів на послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води встановлений постановою Кабінету Міністрів України від 10.07.2006р. №955 «Про затвердження Порядку формування тарифів на виробництво, транспортування, постачання теплової енергії та послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води» (втратила чинність з 18.08.2011р.) та постановою Кабінету Міністрів України «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги» від 01.06.2011р. №869 (із змінами), що є чинною на даний час.

Стаття 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» встановлює заборону дій чи бездіяльності органів місцевого самоврядування, що полягають у схваленні суб'єктів господарювання до порушень законодавства про захист економічної конкуренції, створенні умов для вчинення таких порушень чи їх легітимації. Пунктом 7 статті 50 цього ж Закону такі дії (бездіяльність) органів місцевого самоврядування визначені як порушення конкурентного законодавства.

Враховуючи вищенаведене, дії виконавчого комітету Гребінківської міської ради щодо:

- прийняття рішення виконкомом від 30.05.2008р. №388 «Про доповнення до рішення міськвиконкому №566 від 18.08.2006р. «Про визначення виконавців житлово-комунальних послуг», з порушенням порядку встановлення тарифів на комунальні послуги, зокрема, послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води, визначеного статтею 31 Закону України «Про житлово-комунальні послуги»;

- пропонування листом від 10.09.2015р. вих.№552/02-18 ВП «Локомотивне Депо Гребінка» до застосування тарифи на послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води, встановлені ПКРЕКП від 31.03.2015р. №1171 для ОКВПТГ «Лубинтеплоенерго», до сформування власних витрат;

є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» - заборонених згідно із статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», що створило умови для вчинення порушення конкурентного законодавства з боку ВП «Локомотивне Депо Гребінка».

На даний час порушення законодавства про захист економічної конкуренції припинено, оскільки рішенням виконавчого комітету Гребінківської міської ради від 11.12.2015р. №244 «Про встановлення тарифу на послуги централізованого опалення, послуги з централізованого постачання гарячої води, що надаються виробничим підрозділом «Локомотивне депо Гребінка» Регіональної філії «Південна залізниця» ПАТ «Українська залізниця» встановлено тарифи для ВП «Локомотивне Депо Гребінка», які застосовуються для паркування споживачам плати за послуги централізованого опалення та з централізованого постачання гарячої води з 1 січня 2016р. по даний час.

Листом від 23.02.2016р. вих. №01/848 територіальне відділення направило виконавчому комітету Гребінківської міської ради подання попередніми висновками у справі №01-07-50/05-2016.

На подання з попередніми висновками у справі №01-07-50/05-2016 виконавчим комітетом Гребінківської міської ради листом від 26.02.2016р. №170/02-18 повідомлено про не визнання вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції виконавчим комітетом Гребінківської міської ради.

За поясненнями виконавчого комітету Гребінківської міської ради, необхідність застосування ВП «Локомотивне Депо Гребінка» тарифів, встановлених для ОКВПТГ «Лубитеплоенерго», вишикла, зокрема, у зв'язку із наданням Державною інспекцією з контролю за цінами в Полтавській області Локомотивному депо Гребінка Південної залізниці висновку №5 від 27.06.2007р., згідно з яким подані розрахунки планових витрат на централізоване опалення та підігрів води не є економічно обґрунтованими, оскільки не відповідають вимогам п.34, 58-59 розділу III «Порядку формування тарифів на виробництво, транспортування, постачання теплової енергії та послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 липня 2006р. № 955.

Заперечення виконавчого комітету Гребінківської міської ради на подання з попередніми висновками у справі №01-07-50/05-2016 спростовуються матеріалами справи та наступним.

Нормативно-правовими актами України не передбачено встановлення органом місцевого самоврядування тарифів на комунальні послуги, зокрема, на послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води, без їх економічного обґрунтування та застосування тарифів іншого підприємства.

Крім того, відповідно до пунктів 37, 61 «Порядку формування тарифів на виробництво, транспортування, постачання теплової енергії та послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 липня 2006р. № 955, при формуванні витрат на надання послуг з централізованого опалення, централізованого постачання гарячої води планування витрат здійснюється із застосуванням нормативного методу. Розмір витрат визначається на підставі державних і галузевих нормативів використання палива, електроенергії, матеріалів, норм та розцінок з оплати праці, нормативів витрат з управління та виробництва послуг.

В подальшому, постанова Кабінету Міністрів України від 10 липня 2006р. №955 втратила чинність на підставі постанови Кабінету Міністрів України від 01.06.2011р. №869, якою затверджений Порядок формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, формування тарифів транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води (далі - Порядок).

Цей Порядок застосовується під час установлення органами місцевого самоврядування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води для суб'єктів природних монополій, а також для суб'єктів господарювання на суміжних ринках, зазначених у пункті 1 цього Порядку, та поширюється на таких суб'єктів під час розрахунку зазначених тарифів (п.2. Порядку).

Відповідно до пунктів 51, 70 вказаного Порядку, формування тарифів підприємствами, що надають послуги з централізованого опалення, послуги з централізованого постачання гарячої води здійснюється на підставі річних планів надання послуг з централізованого опалення, економічно обґрунтованих планованих витрат, визначених на підставі державних та галузевих нормативів(норм) витрат ресурсів, техніко-економічних розрахунків, кошторисів, податків і зборів, цін на матеріальні ресурси та послуги у планованому періоді.

Отже, надання Державною інспекцією з контролю за цінами в Полтавській області Локомотивному депо Гребінка Південної залізниці висновку щодо економічно-необґрунтованих розрахунків планових витрат на послуги з централізованого опалення та підігріву води не позбавляло Локомотивне депо Гребінка Південної залізниці права звернутися повторно із розрахунками, здійсненими відповідно до вищенаведених норм Порядку.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року №32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за №291/5482 зі змінами та доповненнями, пунктом 33 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року №169-р, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 22 липня 1998 року за №471/2911, Адміністративна колегія Полтавського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

ПОСТАНОВИЛА:

Визнати дії виконавчого комітету Гребінківської міської ради щодо:

- прийняття рішення виконкомом від 30.05.2008р. №388 «Про доповнення до рішення міськвиконкому №566 від 18.08.2006р. «Про визначення виконавців житлово-комунальних послуг», з порушенням порядку встановлення тарифів на комунальні послуги, зокрема, послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води, визначеного статтею 31 Закону України «Про житлово-комунальні послуги»;

- пропонування листом від 10.09.2015р. вих.№552/02-18 ВП «Локомотивне Депо Гребінка» до застосування тарифи на послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води, встановлені НКРЕКП від 31.03.2015р. №1171 для ОКВПІТ «Лубнітеплоенерго», до сформування власних витрат;

порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» - заборонених згідно із статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», що створило умови для вчинення порушення конкуренційного законодавства з боку ВП «Локомотивне Депо Гребінка».

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.